

นิพนธ์ต้นฉบับ (Original article)

บริหารและการจัดการกีฬา (Sports Management)

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ กีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

อัษ แสนักดี¹, นภาพร ทศนัยนา², ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์³ และพูลพงษ์ สุขสว่าง⁴

^{1,2,3} คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

⁴ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกีฬาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 340 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างและความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ด้วยโปรแกรม LISREL 9.1 (STUDENT)

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและยอมรับได้ ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลสูงสุดต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้แก่ หน้าที่ทางด้านการบริหาร รองลงมาคือ ทรัพยากรทางด้านการบริหาร โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้ร้อยละ 83.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้แก่ หน้าที่ทางด้านการบริหารและทรัพยากรทางด้านการบริหาร ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ได้แก่ ทรัพยากรทางด้านการบริหาร

(Journal of Sports Science and Technology 2015;15(1): 141-155)

คำสำคัญ : โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ/ ปัจจัยด้านการบริหาร / กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ / สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

นิพนธ์ต้นฉบับ (Original article)

บริหารและการจัดการกีฬา (Sports Management)

MODEL OF ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF SPORTS EXCELLENCE IN PUBLIC HIGHER EDUCATION INSTITUTES

At SAENPHAKDEE¹, Nopporn TASNAINA², Sakchai PITAKWONG³ and Poonpong SUKSAWANG⁴

^{1,2,3} Faculty of Sport Science, Burapha University

⁴ College of Research Methodology and Cognitive Science, Burapha University

ABSTRACT

The purposes of this research were to construct and verify the consistency of the causal relationship model of administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations with empirical data. The sample consisted of 340 provincial sports association administrators and directors of Sports Authority of Thailand Provincial Center selected by purposive sampling. The research instruments used were questionnaires on administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations. The data was analyzed by using LISREL 9.1(student) to verify the validity and consistency of the structural relationship model.

The findings were as follows: The causal relationship model of administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations showed congruity with empirical data and accepted. The most administrative factor affecting the effectiveness of provincial sports associations was the management functions and followed by the management resources. They could predict the effectiveness of provincial sports associations by 83.7 percent with statistical significance at 0.01 level. The administrative factors that directly affected the effectiveness of provincial sports associations were the management functions and the management resources. Whereas, a factor which indirectly affected the effectiveness of provincial sports associations was management resources.

(Journal of Sports Science and Technology 2015;15(1): 141-155)

KEYWORDS: Causal Relationship Model / Administrative Factors / The Effectiveness of Provincial Sports Associations

บทนำ

ในการที่จะพัฒนากีฬาของชาติให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมเท่ากับนานาชาติประเทศนั้น จะต้องมีการปูพื้นฐานที่ดี ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ และต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย และมีความสอดคล้องกับแนวทางพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของเกษม นครเขตต์^[1] กล่าวว่า จะต้องมีการพัฒนาและการเตรียมการอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มปลูกฝังให้เป็นนักกีฬาตั้งแต่เข้าสู่วัยประถมศึกษา และรักษาเขาเหล่านั้นไว้ในระบบ จนกระทั่งเข้าสู่มัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า การเล่นกีฬามีความสำคัญ สำหรับนิสิต นักศึกษา การส่งเสริมกีฬา จึงเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันศึกษา แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555-2559)^[2] ได้มีการกำหนดองค์การที่ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ วิทยาลัย สุขยานุศิษฐ์^[3] กล่าวว่า บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอง ได้จัดให้มีการส่งเสริมกีฬาในสถาบันฯ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละสถาบันต่างก็มีแนวทางการพัฒนากีฬาที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และองค์ประกอบของแต่ละสถาบันฯ โดยมีหลักในการพัฒนากีฬามหาวิทยาลัย และการส่งเสริมกีฬาไว้ 2 แนวทาง คือ กีฬาเพื่อสุขภาพ (Sports for Health) ที่มุ่งหวังให้นิสิตนักศึกษาได้ร่วมกิจกรรม ได้ออกกำลังกาย ส่งเสริมสุขภาพอนามัย ให้มีสุขภาพที่แข็งแรง ร่างกายสมบูรณ์ จิตใจแจ่มใสว่าเรามีความสามัคคีในหมู่คณะอันเป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (Sports for Excellence) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนากีฬาของสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศในด้านต่างๆ ดังนี้ เพื่อให้ให้นักกีฬาที่มีความสามารถที่โดดเด่น ได้ฝึกซ้อมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และร่วมแข่งขันระดับชาติ นานาชาติ เพิ่มชื่อเสียงเกียรติยศของสถาบันอุดมศึกษา เป็นความภาคภูมิใจของนิสิตในสถาบันฯ และบุคลากรของสถาบันฯ เป็นการประกาศศักดิ์ศรีเกียรติคุณของสถาบันฯ เป็นพื้นฐาน ในการที่จะส่งเสริมนักกีฬาของสถาบันฯ ที่มีความสามารถพิเศษได้ก้าวเข้าสู่สังกัดสโมสร สมาคมกีฬาและเป็นตัวแทนของทีมชาติต่อไป และเพื่อยกระดับมาตรฐานของกีฬาสถาบันฯ เพื่อก้าวไปสู่การแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ

จากการสุภาษานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารองค์กรกีฬามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ พบว่าในเรื่องผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาของมหาวิทยาลัยยังมีจำนวนน้อย มีความรู้และความชำนาญทางด้านการกีฬาและการออกกำลังกายเพียงระดับพอใช้ และมีวุฒิทางพลศึกษา หรือวิทยาศาสตร์การกีฬาเพียงร้อยละ 56.90 ในเรื่องทรัพยากรในการบริหารองค์กรกีฬาด้านการเงินและงบประมาณอยู่ในระดับพอใช้ แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่าค่าเฉลี่ยต่ำกว่าในทุกๆ ด้าน ซึ่งงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรกีฬาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าองค์กรกีฬาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอแล้วอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ หรือถ้าปฏิบัติงานได้ก็คงไม่มีประสิทธิภาพ^[4] สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพร ทองตะโก^[5] เรื่องการศึกษาการบริหารกิจกรรมกีฬาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศในเรื่องของกิจกรรมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในมหาวิทยาลัยที่ยังขาดการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณในการสนับสนุนชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัยและความเพียงพอของสนามและอุปกรณ์กีฬาที่ใช้ในการฝึกซ้อม ในส่วนของสภาพการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนนั้นพบว่า มีความแตกต่างกัน คือ มหาวิทยาลัยรัฐส่วนใหญ่ มีอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกีฬา ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชนมีเจ้าหน้าที่ดูแลในภาพรวม กิจกรรมที่จัดขึ้นระหว่างนิสิตนักศึกษาที่เป็นกิจกรรมภายในยังมีรูปแบบน้อย และการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนมีความแตกต่างกัน มีวิถีชีวิตแตกต่างกันจึงทำให้มีความคิดเห็นต่างกัน เท่าที่ควร และนพพร สอนสม^[6] พบว่า จากการที่ชมรมไม่มีสถานที่ทำการของชมรม ทำให้การติดต่อประสานงานไม่มีประสิทธิภาพ และพบว่า มักเกิดปัญหาต่างๆ ในการจัดกิจกรรมของชมรมกีฬาเสมอ เนื่องจากขาดสถานที่ในการติดต่อประสานงาน และจากงานวิจัยของวรรณพร ทองตะโก^[5] ยังพบอีกว่า นักกีฬาในมหาวิทยาลัยต่างๆยังขาดการดูแลในเรื่องการช่วยเหลือเรื่องการเรียน การติวหนังสือ และเมื่อเปรียบเทียบกับ การ

บริหารกิจกรรมกีฬาในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลระหว่างภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก มีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก ความแตกต่างกันในเรื่อง นโยบายของแต่ละสถาบันอย่างสิ้นเชิง สอดคล้องกันความคิดเห็นของชัยรัตน์ คำวณ จากการประชุมสัมมนาเรื่อง “นโยบายและแนวทางการพัฒนากีฬามหาวิทยาลัย” ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรค การพัฒนากีฬาใน มหาวิทยาลัยว่า นโยบายการบริหารของแต่ละสถาบันฯ แตกต่างกันสิ้นเชิง เนื่องจากมีเป้าหมายทางกีฬาแตกต่างกัน นั่นเอง ^[7] จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยยังได้สรุปว่า อันดับของสัมฤทธิ์ผลในการบริหารองค์กรกีฬา กับอันดับของผลการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันทางบวก แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยที่มีสัมฤทธิ์ผลในการบริหารองค์กรกีฬาที่ดีจะทำให้ผลการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับตัวบ่งชี้การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ซึ่งกล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ของความเป็นเลิศด้านกีฬาว่าส่วนหนึ่งวัดจากผลการแข่งขันหรือลำดับที่ได้รับจากการแข่งขันกีฬา และในส่วนของการประเมินผลการบริหารงานพบว่า การประเมินผลการดำเนินงานเป็นเพียงการประเมินผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เท่านั้น ยังขาดความชัดเจน ครบถ้วนทุกมิติของการดำเนินงาน และไม่สามารถอธิบายรายละเอียดของเหตุปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ได้ชัดเจนเท่าที่ควร ยิ่งกว่านั้นยังพบว่าที่ผ่านมาไม่มีสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศในมหาวิทยาลัยโดยตรง ซึ่งส่งผลต่อการนำผลการประเมินไปประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

จากการประเมินสรุปตารางเหรียญรางวัลการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย 5 ปีย้อนหลัง จากการแข่งขันครั้งที่ 37 ปี พ.ศ.2553 ถึงการแข่งขันครั้งที่ 41 ปี พ.ศ.2557 พบว่า ในการจัดแข่งขันมีมหาวิทยาลัยส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในแต่ครั้งมีจำนวนเกินร้อยสถาบัน แต่มีสถาบันจำนวนมากที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการแข่งขันคือไม่ได้รับเหรียญรางวัลในการเข้าร่วมการแข่งขัน เช่นเดียวกับที่ วิบูลย์ สุขยานุศิษฐ์ ^[3] ที่ได้ประเมินสรุปตารางเหรียญรางวัลการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย 5 ปีย้อนหลัง จากการแข่งขันครั้งที่ 21 ปี พ.ศ.2536 ถึงการแข่งขันครั้งที่ 24 ปี พ.ศ.2540 สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งภาครัฐ / เอกชน ได้ส่งนักกีฬาเข้าร่วมทำการแข่งขันเมื่อดูอันดับสรุปตารางเหรียญรางวัล ปรากฏว่าไม่อยู่ใน 3 อันดับแรก ตารางจำนวนเหรียญรางวัลของการแข่งขัน หรือการที่มีนักกีฬาของสถาบันฯ สามารถติดทีมมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เข้าแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยอาเซียน หรือ กีฬามหาวิทยาลัยโลก และนักกีฬาที่สามารถจะก้าวสู่ทำเนียบทีมชาติได้ ในเรื่องของการบริหารจัดการและนโยบายในเรื่องกีฬาที่มีความแตกต่างกันในแต่ละมหาวิทยาลัยซึ่ง และในส่วนของโครงการที่ช่วยสนับสนุนนักกีฬาที่เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เช่นโครงการรับรองผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬา ที่เป็นโครงการรับนักกีฬาเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐบางมหาวิทยาลัย หรือโครงการทุนนักกีฬาที่เป็นโครงการรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อของมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งมีทั้งที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จโดยมองจากผลของอันดับในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยในครั้งที่ผ่านมา การดูแลนักกีฬาหลังจากเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีความแตกต่างกัน จากการประชุมสัมมนาวิชาการเรื่อง “กีฬามหาวิทยาลัยกับความเหมาะสมในสภาพปัจจุบัน” กล่าวว่า ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งดูแลนักกีฬาเป็นอย่างดีและสิ่งสำคัญที่สุดคือ บางสถาบันการศึกษาถ้านักกีฬาของตัวเอง นักกีฬาได้เหรียญทองจะมีรางวัลมอบให้นักกีฬาเป็นจำนวนเงินหนึ่งล้านบาทหรือบางมหาวิทยาลัยสามหมื่นบาท ^[8] และประชุมยังพบอีกว่า มีนักกีฬาทีมชาติหรือนักกีฬาระดับสูงร้อยละ 80 ที่กำลังศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างๆทั้งของรัฐและเอกชน ซึ่งการที่จะดูแลนักกีฬาดังกล่าวในมีความสามารถที่ดีหรือดีขึ้นจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศมีความสำคัญ หากมหาวิทยาลัยต่างๆสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการกีฬาของตนเอง และพัฒนาขีดความสามารถ

ของนักกีฬาให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ย่อมส่งผลให้เกิดการพัฒนาการกีฬาในมหาวิทยาลัยและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศให้ประสบความสำเร็จ มีความเป็นเลิศในการแข่งขันทั้งระดับชาติและนานาชาติ จากผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ยังไม่มีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่จะทำใหทราบถึงว่ามีการบริหารด้านต่างๆ หรือตัวแปรที่ส่งผลทำให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยที่จะประสบผลสำเร็จหรือเกิดประสิทธิผล ดังนั้นจึงเห็นควรมีการศึกษาเรื่อง รูปแบบของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อสร้างและตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเพื่อสร้างรูปแบบของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกีฬาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกีฬาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา 77 มหาวิทยาลัยฯละ 5 คน รวมทั้งสิ้น 385 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 4 ตอนโดยรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล การได้รับเหรียญรางวัล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 ทรัพยากรของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรทางด้านการบริหาร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีทรัพยากรของการบริหาร "4M's" ของสมพงษ์ เกษมสิน^[9] ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ได้แก่ บุคลากร (Man) การเงินและงบประมาณ (Money) สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวก (Material) และการจัดการ (Management) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 หน้าที่ทางด้านการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ทางด้านการบริหารโดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีหน้าที่ของการบริหารของตามแนวคิดกระบวนการบริหารจัดการของ ดูปริน และไอร์แลนด์^[10] สาคร สุขศรีวงศ์^[11] ปริตต์ และร็อคเคอมอร์^[12] ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร^[13] ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, สุดา สุวรรณภิรมย์, ขวดีประชาวานนท์ และสมศักดิ์ วานิชยาภรณ์^[14] ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing)) การปฏิบัติการ (Implementing) และการควบคุม (Controlling) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐโดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีประสิทธิผลองค์การ ของ กิปสันและคณะ^[15] และพัฒนาจากเครื่องมือการจัดทำแผนและระบบพัฒนากีฬาเป็นเลิศ

ของคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา^[16] แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

การพัฒนาแบบสอบถาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านพิจารณาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item-objective congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ไปจัดทำเป็นแบบสอบถาม^[17] และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกีฬาสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมเป็นจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ $r = 0.50$ ขึ้นไป^[18] และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถาม ที่ใช้วัดตัวแปรแต่ละตัวมีค่าความเที่ยง (α) ตั้งแต่ 0.81 - 0.97 แสดงดังตารางที่ 1

แบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรแต่ละตัว	จำนวน	ค่าความเที่ยง
	ข้อคำถาม	Reliability (α)
ทรัพยากรทางด้านการบริหาร	41	0.86
หน้าที่ทางด้านการบริหาร	38	0.89
ประสิทธิผลการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ	51	0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพาอนุมัติให้ทำการวิจัย ผู้วิจัยติดต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือและชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูล จากนั้นส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 385 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 340 ชุด อัตราตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 88.31 อยู่ในระดับดีมาก^[19]

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน วิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดล และวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐโดยใช้โปรแกรม LISREL 9.1 (STUDENT)

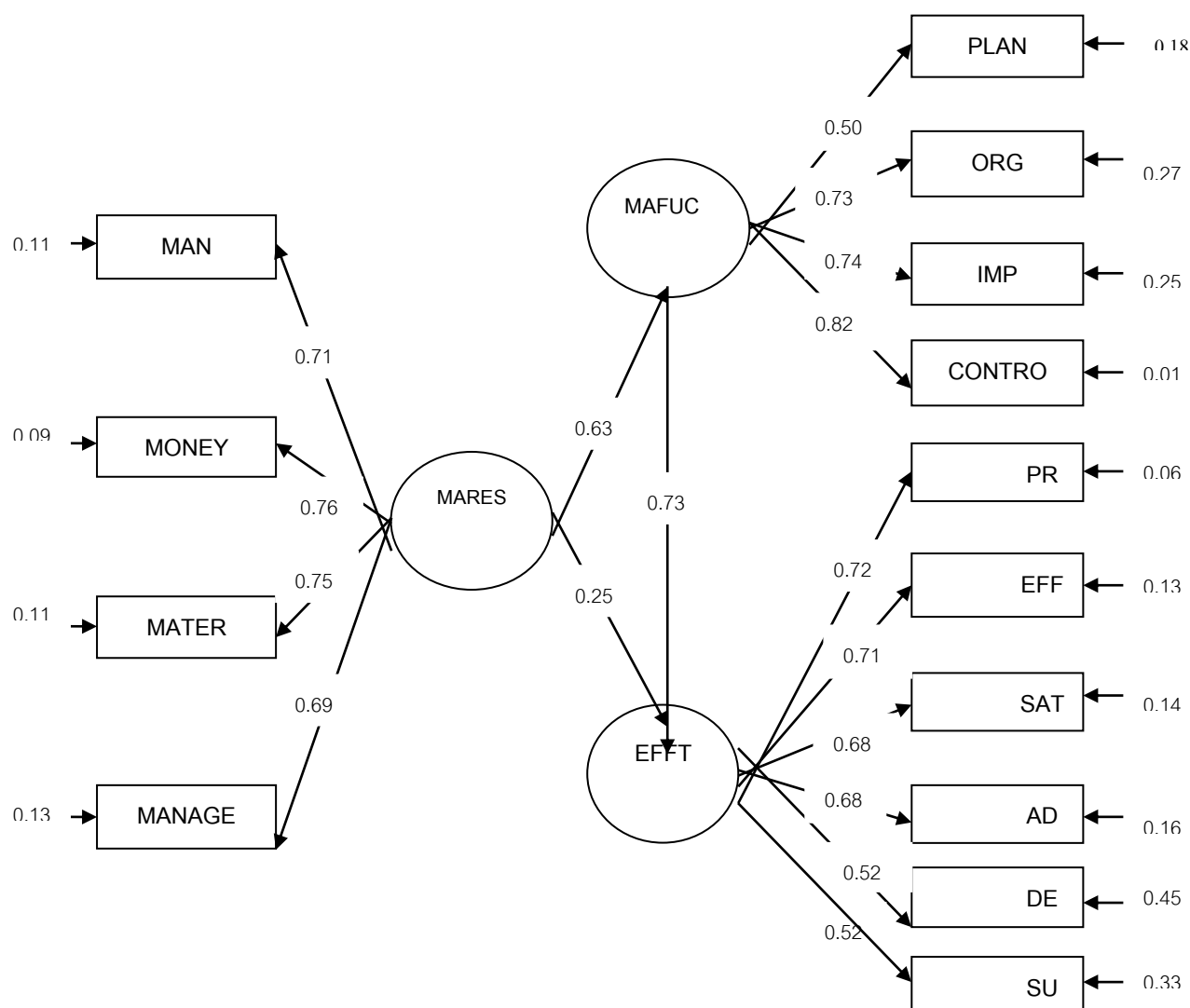
ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝง ประกอบด้วย โมเดลการวัดทรัพยากรทางด้านการบริหาร ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลากร (MAN) งบประมาณ (MONEY) สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก (MATER) และการบริหาร (MANAGE) โมเดลการวัดหน้าที่ทางด้านการบริหาร ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ การวางแผน (PLAN) การจัดการองค์กร (ORG) การนำไปปฏิบัติ (IMP) และการควบคุม (CONTRO) และโมเดลการวัดตัวแปรแฝงประสิทธิผล

ของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ได้แก่ ผลงาน (PRO) ประสิทธิภาพของสมาคม (EFFC) ความพึงพอใจ (SAT) ความสามารถในการปรับตัว (ADAP) การพัฒนา (DEVEL) และการอยู่รอดขององค์กร (SUR) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงทุกตัวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่า เครื่องมือวิจัย มีความตรงเชิงโครงสร้าง และสามารถใช้อัตถัพจน์ประกอบในตัวแปรแฝงแต่ละตัวแปรได้จริง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของโมเดลมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\text{Chi-square} = 60.20$, $p\text{-value} = 0.20328$, $df = 52$, $GFI = 0.975$, $AGFI = 0.951$, $CFI = 0.999$, $RMSEA = 0.0215$, $SRMR = 0.0214$, $RMR = 0.0143$) แสดงว่า โมเดลตามสมมติฐานการวิจัย มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและยอมรับได้^{[20] [21] [22]} เมื่อนำค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย กับโมเดลแบบประหยัดมาเปรียบเทียบกัน พบว่า โมเดลแบบประหยัดมีค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องดีกว่าโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย และเส้นทางอิทธิพลทุกเส้นส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังภาพที่ 2 และตารางที่ 2

Chi - square = 60.20, df = 52, p-value = 0.20328, RMSEA = 0.022 **p < 0.01

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่พัฒนาขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่พัฒนาขึ้นดังตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรแฝงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่พัฒนาขึ้นโดยตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สูงสุด คือ หน้าที่ทางด้านการบริหาร (MAFUC) มีค่าอิทธิพลรวม (TE) เท่ากับ 0.733 รองลงมา คือ ทรัพยากรทางด้านการบริหาร (MARES) มีค่าอิทธิพลรวม (TE) เท่ากับ 0.716

เส้นทางอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม มีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

1.1 หน้าที่ทางด้านการบริหาร (MAFUC) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางตรง (DE) เท่ากับ 0.733

1.2 ทรัพยากรทางด้านการบริหาร (MARES) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางตรง (DE) เท่ากับ 0.254

2. ตัวแปรที่ส่งผลกระทบอ้อมต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

2.1 ทรัพยากรทางด้านการบริหาร (MARES) ส่งผลกระทบอ้อมผ่านหน้าที่ทางด้านการบริหาร (MAFUC) ไปยังประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางอ้อม (IE) เท่ากับ 0.462

เส้นทางอิทธิพลของตัวแปรแฝงที่ส่งผลต่อตัวแปรแฝงแต่ละตัวในรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลทางตรง มีดังต่อไปนี้

1. ทรัพยากรทางด้านการบริหาร (MARES) ส่งผลกระทบตรงหน้าที่ทางด้านการบริหาร (MAFUC) ด้วยค่าอิทธิพลทางตรง (DE) เท่ากับ 0.630

ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของตัวแปรแฝง พบว่า ตัวแปรแฝงทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (EFFT) ได้ร้อยละ 83.70 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.373-0.892

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ

ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด

ตัวแปรผล ตัวแปรเหตุ	หน้าที่ทางด้านการบริหาร			ประสิทธิผลการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE
ทรัพยากรทางด้านการบริหาร	0.630**	-	0.630**	0.716**	0.462**	0.254**
	(0.057)	-	(0.057)	(0.050)	(0.042)	(0.035)
	11.097	-	11.097	14.192	10.977	7.301
หน้าที่ทางด้านการบริหาร	-	-	-	0.733**	-	0.733**
	-	-	-	(0.054)	-	(0.054)
	-	-	-	13.485	-	13.485

ค่าสถิติ

ค่าไค-สแควร์ = 60.20, $p = 0.20328$, $df = 52$, $GFI = 0.975$, $AGFI = 0.951$, $CFI = 0.999$, $SRMR = 0.0214$,

$RMSEA = 0.0215$

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7
ความเที่ยง	0.591	0.660	0.687	0.987	0.892	0.791	0.767
ตัวแปร	Y8	Y9	Y10	X1	X2	X3	X4
ความเที่ยง	0.747	0.373	0.451	0.816	0.873	0.834	0.786
สมการโครงสร้างตัวแปร	MAFUC			EFES			
R-Square	0.396			0.837			

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

	MAFUC	EFES	MARES
MAFUC	1.000		
EFES	0.893	1.00	
MARES	0.630	0.716	1.00

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$ DE = อิทธิพลทางตรง IE = อิทธิพลทางอ้อม TE = ผลรวมอิทธิพล ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

บทวิจารณ์

จากการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งได้มาจากการประมวลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำเสนอไว้ แล้วนำมาสังเคราะห์เทียบเคียงและประยุกต์ใช้กับการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทรัพยากรทางด้านการบริหารส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เป็นเพราะว่า การบริหารจัดการทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารจัดการที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า 4M's ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพมีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการเพียงพอ ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการและต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด^[14] ซึ่ง DuBrin and Ireland^[10] กล่าวว่า ทรัพยากรองค์การ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรที่เป็นวัตถุดิบของและทรัพยากรสารสนเทศ ทรัพยากรทางด้านบุคคลมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนากีฬาในสถาบันอุดมศึกษา โดยอาพัทธ์ เตียวตระกูล^[23] ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลของการบริหารองค์การกีฬาของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนพบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาของมหาวิทยาลัยมีจำนวนน้อย มีความรู้และความชำนาญทางด้านการกีฬาและการออกกำลังกายเพียงระดับพอใช้และวุฒิทางพลศึกษาหรือวิทยาศาสตร์การกีฬาเพียงแค่ร้อยละ 56.70 ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรในด้านบุคลากรเป็นอย่างมาก ดังคำกล่าวของสมพงษ์ เกษมนสิน^[9] ที่กล่าวว่า คนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารงาน และในเรื่องของงบประมาณต่างๆไม่ว่าจะเป็นงบประมาณสนับสนุนกีฬาในส่วนต่างๆเช่น งบประมาณที่ให้ในชมรมกีฬาทุนการศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งดังที่อาพัทธ์ เตียวตระกูล^[23] ได้กล่าวว่า งบประมาณเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้องค์การกีฬาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าองค์การกีฬาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอแล้วอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ หรือถ้าปฏิบัติงานได้

คงไม่มีประสิทธิภาพ ในด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก สถาบันอุดมศึกษาควรมีความพร้อมในด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านกีฬา ซึ่งประจักษ์ สุริยันต์และคณะ^[24] ได้กล่าวว่า การออกกำลังกายเป็นความต้องการในชีวิตประจำวันอย่างหนึ่งของบุคลากร และนักศึกษา ดังนั้น จึงควรจัดการบริการ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อความต้องการ อันจะเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีสุขภาพที่แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนานักกีฬาในมหาวิทยาลัยซึ่งจากงานวิจัยของ นพพร สอนสม^[6] พบว่า จากการที่ชมรมไม่มีสถานที่ทำการชมรม ทำให้การติดต่อประสานงานไม่มีประสิทธิภาพ และพบว่ามักเกิดปัญหาต่างๆในการจัดกิจกรรมของกีฬาเสมอ เนื่องจากการขาดสถานที่ในการติดต่อประสานงาน ด้านการจัดการก็เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการบริหารองค์กรกีฬาโดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารต้องมีประสบการณ์และมีความชำนาญมีความร่วมมือในการดำเนินงาน การจัดการบริหารสนามต้องเป็นไปอย่างมีระบบ การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางด้านกีฬาต่างๆต้องมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ นอกจากนี้ทรัพยากรทางด้านการบริหารยังส่งผลทางอ้อมผ่านหน้าที่ทางด้านการบริหารไปยังประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เป็นเพราะว่า ทรัพยากรทางด้านการบริหารเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้บริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีความพร้อม และมีความมั่นใจว่าจะสามารถบริหารงานกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย การจัดสถานที่ทำการของชมรมที่เป็นระบบความเพียงพอของอุปกรณ์สำนักงาน การเก็บเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ของใช้สำนักงานอย่างเป็นระบบและการประชาสัมพันธ์การแข่งขันต่างๆที่มีในมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอำภา สุฉิงโกณ^[25] พบว่า การจัดการศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐในส่วนของภาคกลางส่วนใหญ่มีโครงสร้างและการแบ่งส่วนงานบริหารที่ชัดเจนมีวัตถุประสงค์และนโยบายในการจัดตั้งองค์กรและการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม มีการวางแผนในการดำเนินงานการจัดการองค์กร การจัดการบุคคลที่ก่อให้เกิดประโยชน์และบรรลุผลสำเร็จขององค์กรอีกทั้งการประสานงานที่ดีทำให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยในขณะเดียวกันนั้นมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเพื่อให้ระบบการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. หน้าที่ทางด้านการบริหารส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เป็นผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของกระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า รูปแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ($p\text{-value} > 0.05$, $RMSEA < 0.05$ หรือ 0.08) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แสดงว่า ตัวแปรแฝงในรูปแบบการวิจัยทั้ง 4 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดการองค์กร การนำไปปฏิบัติและการควบคุม เป็นหน้าที่ทางด้านการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ เป็นเพราะว่า การสร้างและการกำหนดตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยการประมวลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กร ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการวิจัยที่ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสร้างเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรม LISREL แล้วนำมาสังเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการที่กล่าวไว้ว่า

แผนจะเป็นต้นทางของการบริหารที่จะนำไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ตั้งแต่การจัดแบ่งงานภายในหน่วยงาน การมอบหมายงาน การจัดสรรทรัพยากรในการทำงาน ตลอดจนถึงการกำหนดแนวทางในการควบคุมผลการดำเนินงานขององค์การว่าบรรลุตามเป้าหมายและแผนงานที่ได้วางไว้หรือไม่ การวางแผนเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงาน ถ้าระบบการวางแผนงานดี โครงสร้างและกลไกในการวางแผน จะถูกปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อมได้โดยไม่สูญเสียหรือหลงทิศทาง การทำงานของระบบวางแผนงาน หรือระบบการวางแผนก็จะนำไปสู่อุดมคติของการวางแผนงานช่วยให้ระบบบริหารงานดำเนินการประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ^[25] ในการจัดองค์การนั้นต้องให้สอดคล้องกับแผนงาน เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินการตามแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้เกิดประสิทธิผล^[26] ^[14] ^[26] และอาพัทธ์ เตียวตระกูล^[23] กล่าวว่า องค์การกีฬาที่มีการวางแผนที่ดี จึงทำให้ผลการดำเนินงานด้านกีฬายู่ในระดับดีด้วย การจัดองค์การมีความจำเป็น และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารได้แก่ การบริหารงานง่าย สะดวก รู้ว่าใครรับผิดชอบอะไร มีหน้าที่ทำอะไร แก้ปัญหาการทำงานซ้ำซ้อนได้ง่าย ทำให้งานไม่ค้างคั่ง ณ จุดใด สามารถติดตามแก้ไขได้ง่าย การมอบอำนาจทำได้ง่าย ขจัดปัญหาการเกี่ยงกันทำงานหรือปิดความรับผิดชอบ ประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ ทำให้รู้อำนาจหน้าที่และขอบเขตการทำงานของตนว่ามีเพียงใด การแบ่งงานให้พนักงานอย่างเหมาะสม ช่วยให้พนักงานมีความพอใจ ไม่เกิดความรู้สึกว่างานมากไปหรือน้อยไป เมื่อพนักงานรู้อำนาจหน้าที่และขอบเขตของตน ย่อมก่อให้เกิดความคิดริเริ่มในการทำงาน พนักงานเข้าใจความสัมพันธ์ของตนต่อฝ่ายอื่น ๆ ทำให้สามารถติดต่อกันได้ดียิ่งขึ้น^[27] โครงสร้างองค์การจะช่วยให้องค์การ สามารถปฏิบัติงานและสร้างผลผลิตขององค์การตาม เป้าหมายที่วางไว้ จะช่วยควบคุมพฤติกรรมที่แตกต่างหลากหลายของบุคคลในองค์การให้มีความเบี่ยงเบนน้อยที่สุด และให้สมาชิกขององค์การปฏิบัติตามความต้องการขององค์การ และจะช่วยกำหนดโครงสร้างการใช้อำนาจและการตัดสินใจในองค์การ^[28] การบริหารจัดการองค์การนั้น องค์การจำเป็นต้องมีการควบคุมที่ดี องค์การใดมีระบบการควบคุมที่ดีก็จะส่งผลให้เกิดประโยชน์กับองค์การ เช่น สามารถติดตามความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานและสามารถแก้ไขได้ทันเวลา ช่วยให้องค์การสามารถปรับตัวรับมือกับความไม่แน่นอน หรือการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ทำให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ สามารถกระจายภาระงานและอำนาจหน้าที่ไปสู่ผู้ได้บังคับบัญชาได้ และสามารถจำกัดค่าใช้จ่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน องค์การที่มีระบบการควบคุมที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีกระบวนการควบคุมที่ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่จำเป็น เริ่มตั้งแต่การกำหนดขอบเขตและสิ่งที่ต้องการควบคุม การกำหนดมาตรฐาน/ เป้าหมาย การวัดผล การเปรียบเทียบผลกับมาตรฐาน/ เป้าหมาย และหากผลที่ได้รับไม่เป็นไปตามที่กำหนด จึงต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารจำเป็นต้องกำหนดขอบเขตและสิ่งที่ต้องการควบคุมโดยรอบคอบตามเหตุผลและความจำเป็นเพื่อประโยชน์และความสำเร็จขององค์การ^[11] การควบคุมเป็นขั้นตอนที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการถูกทำให้เกิดขึ้นจากวิธีการกระทำที่มีประสิทธิภาพ โปรแกรมการควบคุมมีจุดมุ่งหมายเชิงบวก เพื่อประกันความสอดคล้องของกิจกรรมผลผลิต และพฤติกรรม^[12] โดยผู้บริหารต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของตนเองและผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบความก้าวหน้าของงานกับประสิทธิภาพว่าเกิดความประหยัดงบประมาณหรือต้นทุน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา รวดเร็ว ทันเวลา มีคุณภาพ จนกระทั่งได้ผลผลิตที่ดีเพียงใด รวมไปถึงความมีประสิทธิภาพว่าการดำเนินงานของสมาคมบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหรือไม่^[29] ซึ่งหลังจากผู้บริหารได้เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานแล้ว เมื่อมีข้อแตกต่างจากมาตรฐาน อาจต้องมีการแก้ไขการปฏิบัติ การวิเคราะห์การปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานและการวัด การแก้ไขสิ่งที่แตกต่างจากมาตรฐานเป็นส่วนหนึ่งของระบบรวมของการบริหารจัดการ และมีความสัมพันธ์กับหน้าที่ทางการบริหารจัดการอื่น ผู้บริหารสามารถแก้ไขสิ่งที่แตกต่างนี้โดยการชั้นนำที่ดีขึ้น การอธิบายถึงงาน ตลอดจนเทคนิคความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น^[30] โดยผู้บริหารต้องคำนึงว่า ความสำเร็จของ

องค์การขึ้นอยู่กับทุกคนที่ทำหน้าที่อยู่ในองค์กรนั้น ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง หรือ พนักงานระดับล่าง ต่างส่งผลกระทบต่อองค์กรทั้งสิ้น ดังนั้นจึงมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการที่ผู้บริหารต้องตระหนักถึง และให้ความสำคัญในการวางรากฐานที่ดีตั้งแต่เริ่มต้นคือ การจัดโครงสร้างองค์กร และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในองค์กรนั้นเข้าใจถึงภาพรวมของการทำงานร่วมกัน และบริหารบุคลากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ^[32] ซึ่งองค์การใดที่มีผู้นำที่ดี และพนักงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานย่อมสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ เกิดบรรยากาศที่น่าทำงาน ประหยัดทรัพยากรที่ใช้ในการจูงใจพนักงาน สามารถผลักดันแผนงาน และกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้้องค์การได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้^[11]

การนำผลการวิจัยไปใช้

ระดับนโยบาย

ใช้เป็นข้อมูลที่จะกำหนดนโยบายในการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อสถาบันอุดมศึกษาของรัฐซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบัน เป็นข้อมูลในการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ของการบริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะแสดงออกถึงพฤติกรรมในการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ทรัพยากรทางด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการเกี่ยวกับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

ระดับปฏิบัติ

ทรัพยากรทางด้านการบริหารมีความสำคัญและหน้าที่ทางด้านการบริหารมีความสำคัญสำหรับกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับบริหารงาน เพราะปัจจัยดังดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ทำให้ผู้บริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความพร้อมและรอบคอบ ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไปศึกษากับ โดยใช้วิธีการผสมผสาน (Mix method) ระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และครอบคลุมในองค์ประกอบที่สำคัญเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งควรนำโมเดลไปศึกษากับสถาบันทางด้านการศึกษารองอื่น ๆ เช่น สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล และนำมาพัฒนาโมเดลให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. เกษม นครเขตต์. (2521) พลศึกษา : กีฬา, วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและนันทนาการ.4 : 70-71 ; กรกฎาคม.
2. กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา. (2550). แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2550-2554). วันที่ค้นข้อมูล 6 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก www.dpe.go.th/2014/home/dwl.php?fileid.
3. วิบูลย์ สุขยานุติษฐ.(2541).การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศตามความเห็นของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์,ปริญญามหาบัณฑิต,สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
4. อัมภา สุจินโณ. (2545). การจัดการศูนย์กีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทางการกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยมหิดล.
5. วรณพร ทองตะโก.(2551).การศึกษาการบริหารกิจกรรมกีฬาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ.วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ,สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
6. นพพร สอนสม.(2538). สภาพและปัญหาการบริหารชมรมกีฬาของสโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
7. คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. (2549) . การประชุมคณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1/2549. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย มหิดล. เอกสารประกอบการประชุมชี้แจงการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 34. (2549).กรุงเทพฯ : คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย.
8. คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. (2554) . เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาปี2554 การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. (2554).กรุงเทพฯ : คณะกรรมการบริหารกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย.
9. สมพงศ์ เกษมสิน.(2526).การบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช.
10. Dubrin, A.J., & Ireland, R.D. (1993). Management and Organization. (2nd ed). Ohio: South Western Publishing Company.
11. สาคร สุขศรีวงศ์. (2551).การจัดการ: จากมุมมองของนักบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 4).กรุงเทพฯ: จี.พี. ไชเบอร์พริ้นท์.
12. Bridges, J., & Roquemore, L. (2001). Management for Athletic/Sport Administration.(3rd ed). Georgia: ESM Books.
13. ชนงกรณ์ ภูมทลบุตร. (2546). หลักการจัดการ: แนวคิดและสถานการณ์ธุรกิจปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
14. ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, สุดา สุวรรณภิรมย์, ขวลิต ประชาวานนท์ และสมศักดิ์ วานิชยาภรณ์. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
15. Gibson, J.L., Ivancevich, J. M. and Donnelly, J.H. (1979). Organization: Behavior, Structure, Process (3rd ed.). Dallas, Texas: Business.
16. _____. (1991). Organization: Behavior Structure, Process (4th ed.). Dallas, Texas: Business.
17. _____. (1997). Organization Behavior Structure Process (9th ed.). New York: McGraw-Hill.

18. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา. (2551). การประเมินศักยภาพ ความสามารถองค์กรกีฬา นักกีฬา และบุคลากรกีฬา, ใน รายงานผลการวิจัยโครงการ การจัดแผนและระบบพัฒนานักกีฬาเป็นเลิศ. ชลบุรี.
19. พิชิต ฤทธิจุฑา. (2549). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ: เข้า ออฟ เคอร์รี่ส์.
20. บุญใจ ศรีสถิตย่นรากร. (2550). ระเบียบวิธีวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.
21. สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
22. พูลพงศ์ สุขสว่าง. (2556). โมเดลสมการโครงสร้าง. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
23. เสรี ชัดเข้ม และสุชาดา กรเพชรปानी (2546). โมเดลสมการโครงสร้าง.วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา,1(1),1-24.
24. Diamantopoulos, A., & Siguaw, J. A. (2000). Introducing LISREL. London: Sage.
25. อาพัทธ์ เตียวตระกูล.(2548).การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลของการบริหารองค์กรกีฬาของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ,สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา สำนักวิชา วิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
26. ประฤดา สุริยันต์ และคณะ.ความต้องการรับบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยวิทยาเขตศาลายา.วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา.4(1 – 2):93 – 106.
27. ไพฑูรย์ กันสิงห์. (2552). รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี บัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา, มหาวิทยาลัย บูรพา.
28. Gomez-Majia, L., Balkin, D., & Cardy, R. (2005). Management: People, performance, change. New York: McGraw-Hill Companies Inc.
29. สมคิด บางโม. (2553). องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
30. วันชัย มีชาติ. (2550). การบริหารองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
31. ประสิทธิ์ หนูกุ่ม. (2535, เมษายน-มิถุนายน). ผู้บริหารกับการบริหารเวลา. จุลสารพัฒนาข้าราชการพลเรือน, ฉบับที่ 2, หน้า 16-24.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม. (2538). การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของศึกษานิเทศก์การจังหวัดที่ สัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์การสำนักงานศึกษานิเทศก์การจังหวัด. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
32. มนสภรณ์ วิฑูรเมธา. (2543). การพัฒนาระบบกัลยาณมิตรเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา พยาบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.